

HS BREV TILL HA

1944

16.1.	1 s.	11. 7.	1 s.
18.1.	1 s.	2. 8.	1 s.
22.2.	1 s.	10. 9.	1 s.
8.3.	1 s.	24. 9.	1 s.
1.4.	1 s.	10.10.	1 s.
25.4.	2 s.	26.11.	1 s.
3.6.	1 s.	13.12.	1 s.
22.6.	1 s.	? 12.	1 s.

16-1-44

Einar,
Basturöken ser vacker ut, och den är av dig. Men kalkeringen av "läsande dam" är efter Vermeer - alls inte av mig. Jag gjorde en sådan liten färglagd teckning i oktober (x) 1943. Följande dag kom en älskare av min konst, och för att jag äntligen skulle få lägga mig att vila, efter 1 1/2 timmes tiggande, fick han den och en annan (xx). Kom med en Fru Rydmans rekommendation. Han har ett par dagar efter sålt den ena till Dir. Gyllenberg den andra till Hr. Söderström, med stor vinst. Jag har för en tid sedan besvarat Hr. Söderströms frågobrev. Jag orkar ej i timmar sitta och höra deras tiggande. Orkar ej måla nu

Det var roligt med Stenmans besök den 4 de och att de ville komma - han såg trött ut. De var som vänner, och allt jag fått! Han talade med mig. Jag sände igår något han älskat, inte sådant jag önskade det jag är för trött. Nu skall jag arbeta mer, men ej med samma hast som före jul och nu. Vad han har många sidor.

Så underligt du talar om Aa...s äktenskap, det var kanske om något föregående porträttet var ej av denna fru. Det är nu hans 3 dje, och det sägs han försökt undgå. Hon har, bland annat, bett Stenman se till att han ej blev intresserad av någon i Stockholm, innan de blev gifta - St. sade det ej var hans uppgift att se till sådant. Hon har varit mycket energisk, - hennes 4 de äktenskap.

Jag skall försöka måla, men är vid bristningsgränsen. Men kom (xxx), Hanna skall komma efter par veckor, det gör detsamma om det brister. St.'s vill ha mig till Stockholm. Här otaliga papper och skrivningar, för skatteuppgifter, länsman pensioner etc. etc. Och förlåt jag skriver i fullkomligt mörker. Helene

Det stod "d'apris Vermeer" på teckningen när den såldes till Hr Alm, och jag sade honom det var en kopia. Jag står ej ut med folk och lögn.

Fru Rydman heter Wachenfeldt.

Lilli v. Arnim är död.

(x) [av ER!] se brev av 30/september - bör vara sept. ej oktober

(xx) [av ER!] H.S. sade muntligen att hr. A. tog den med våld
Se M.S. 19/1. 44

(xxx) [av ER!] jag, E.R. for givetvis ej dit. Skrev HSs utsago
åt Hanna Appelb. o hon for trots allt.

(På själva kuvertet av HS:)

Det stod Vermeer på teckningen då den såldes.

18-1-44

Einar,
När jag sade dig att "Arkitekt" Alm kom på Fru Rydmans rekommenda-
tion, betydde det att han skickade in en bok med en tillägnan
av Fru Rydman. Jag trodde han var Stenman's vän och tog emot.
Första gången var han hovsam, den andra nästan våldsam, tog
sjelv.
Varför måste jag alltid förklara.
Helene

(postkort från Nummela den 22.II.1944)

Einar,
Jag reser den 22 dra och säger farväl.
HS.

8-3-44 (postkort från Sjöbaden, Sverige)

E.

Jag kom så bra, och tacksam, över, men sedan har jag legat sjuk 10 dagar. Nu bättre. Vad skall jag säga dig om Sverige som du känner så väl! jag har det fullkomligt. Hanna telegraferar i dag de må bra Måns söker bilda en skola i Österbotten, Hade tänkt måla i dag, men sinnet var tungt.

Glöm mig ej sedan.

H.S.

1 april. (1944, Saltsjöbadens badhotell)

Einar, nu läser jag "Den unga lyriken" utgiven av Sten Selander, mycket är vackert, allt slutas med döden. Sist lånade en ung sköterska mig Bo Bergman, och jag mindes du inte tyckte om honom - inte jag nu heller - allt slutar tomt. 'Adagio' är bra. Det är synd om honom.

Dora skrev hon sett dig. Hon har en dålig tavla av mig och hon var ej bra när hon "satt". Hon har svårt att vara naturlig. Målning förstår hon ej, och i litteratur tycker hon om det romantiska, ej konstnärligt. Men hon skriver ibland, nyss att hon varit sjuk, på detta sätt: "länge såg jag bara dimman över hästhagen genom fönstret, och två svarta kråkor som flög förbi."

Jag såg St. sista söndags och han hade ett livligt ansigte, ej det jag sett hela året. Fru St. såg glad ut. Om mig är intet att säga - kommer kraften - eller kommer den ej? Hanna funderade sist på att sända sina barn till Sverige. Måns är i Österbotten med sin skola. Jag har läst Pickwickklubben, och Eckermanns samtal med Goethe där är små lustigheter, Goethe är alltid så glad och kry när han fått dödsbud! jag tror han var glad han sjelv levde.

2 april. Fick just nu ditt brev, tack. Vad du har för ett besvär med H.S. Och att komma i fara! Där var om de gamla gamla - och om Hr. Alm. Han betalade mig 500 för Vermeer. Inte tyckte jag denna kopia var något - nu har St. sagt han gerna haft den - har försökt göra en annan, det samma gör man aldrig. Skall försöka göra något annat han önskar. Vad de är snälla mot mig. Jag har det så bra men du förstår, hjärtat känner allt där hemma, och jag har ofta samma längtan som den första tiden här, till den stora ron. Men allt är så bra, så fullkomligt här, och vänliga är de på hotellet. St. har räknat upp allt som skall "med" nu igen. Jag fick bjudning just när jag skulle resa att samla av ägare representativa verk och skicka dem till ett bombfritt rum i Helsingfors till jury. Tavlor jag ej sett på 40 - 50 år och ej vet vem äger dem! Jag reste ifrån det - nu samla de här. Jag är trött att vara ute igen, måste. Inte har jag ju något av det. Minns du du en gång i Hyvinge sade jag borde ta ett fosterbarn. Jag undrade var jag skulle taga pengar till ett par kängor åt barnet - och sedan allt, ett långt liv för barnet. Du förstod ej hur jag hade det. Nu lever jag på andra, då levde andra på mig. Men jag önskar gå till vännerna. Har sist läst Heidenstams barndomsbrev, roliga, men ett underbarn var han ej. Intelligent - jo. Gör ej sådana resor till Helsingfors. Helene

Tikanoja har sålt sina tavlor, fick skatter. Bretagnelandskap är i Sverige nu och skall med på utställningen. Senare. Fru St. var just nu här - han är åter på Röda-Kors sjukhuset.

25-4-44

Einar,

När du säger 1 meter snö kan jag förstå det, men du säger "det är som i oktober", och nu först vet jag huru du har det i Norden. Fru Wähäkallio, i Luontola, hade varit i Lappland hos en herre som bodde där, ensam. Hon sade hur vackert det var.

"Emma" var ej så entusiastisk, det betyder väl att hon börjar gå en annan väg efter sin exp^{osition}, långsamt verkar sånt. Inte på mig jag var omöjlig. - Benen på "bilderväven" (som jag inte tyckte om att ha med) är smala, men Magnus brukade säga om sin son "och ingen minns när greven hade vador", han har dem smala än. Jag behöver inte veta just något om exp. här i mitt fina rum, och jag vill inte, för jag fick inte med den enda jag ville ha. De kalla den "Concarneaulandskapet" orätt, jag var i Concarneau 1881, och tavlan är målad i Pont-Avon 1883, före jul. Där fanns träd. Jag miste lusten för hela exp. Tikanoja har tavlan ännu, säger St. Han St. ligger ännu, på sjukhus, men den stund han är bättre telefonerar han hem han är så frisk, till mig skrev han ofta "jag är frisk." Optimist! Men jag är rädd, han vill ge för mycket, och tål ej motsägelse.

Ja, mullen, det är den jag längtar efter. Jag sade också till Stenmans jag tyckte det var jorden här som verkade på mig, den har förändrat mig. Så som Cuba o.a. gör folk till kreoler. Jag har en längtan, men talar ej om den. - Försöker göra Citro-nerna färdiga, men så hämtar. Fru St. rosor! Och jag är som Delacroix, hinner ej med något, måste måla. När han blev gammal hade han ej tid raka sig, kamma sig, ej med kvinnor, ej med vänner, måste måla. Jag har visst sagt hur han gick med sin tjänarinna till Louvren ibland.

Helene

Vad är Prudhon-huvudet för något, har glömt.

(På ett skilt blad följande:)

Minns ej Adagio riktigt:

Vattnet rörs och vinden spelar.

Vind och vatten ta varann

Bakom skogens glesa dungar

Gula rågen vaggår

av och av

Jag hör svag musik som spelar

mig till sömns i dag.

-

-

Det är bara jag som felar.

Ont och tungt har jag fått slita

Det var tungt på tiggårstig

Jag vill fara med de vita

Svanarna till dig.

Bo Bergman.

Svanarna det är de vita molnen.

Jag läser så mycket böcker, nu sist Paul Morand om Frankrike, om England (skrivet 1935), och börjar Somerset-Maugham's självbio-grafi. Jag har en liten misstanke, skall passa på i den. Jag

(forts. till 25.4.1944)

sade jag läst Pickwick-klubben, och om Goethe som ibland var riktigt bra - "tänkandet ger en inte en enda tanke." Sen har jag läst många, Montherlant', "la petite infante de ~~Seville~~ Castille", men han är rå, Lawrence småhistorier, och en bok om Stendhal som är intressant, jag visste ingenting om honom. Dog 1835, och sade 1935 skall man läsa mig. Jag läser för mycket - för att döva tanken. Måns har ej skrivit till Appelbergs heller, han är sådan. Hoppas han är frisk. Och hoppas du är frisk, har det någorlunda bra HS.

Jag vill säga vad jag tyckte var nervöst hos Dora, när hon miste sitt Helsingforshem sade hon hon sörjde mest systemens gamla Pariserdocka. Fru Rydman ligger, hostar litet är svag, måste upp när telefon ringer, och för hushållet. Skickar mig böcker. - regnar nu -

(22/6 -44)

Han tyckte mest om Ensor, vackert målad men jag älskade den inte. Jag tyckte om Rembrandt, en Fabricius - det är Rembrandt's modell i 'Emaus' - Greco, som St. tyckte jag skall våga måla, Fouquet Cézanne, Van Gogh, Modigliani, Gauguin med svag käke. Jag tycker om Kate Kollwitz, Giorgione här ett grand kokett Dürer förskönar sig, engelsmän försköna sig. Många är visst illa valda En Vittorio Belliniani målar i två valörer, en genomväg, ögonvitan den tredje. Vad där finns dåligt. Larsson, Kröyer, Zorn, Munch tråkiga. Mest hatar jag Carriére och Besnard. Det är inte nog att ha karaktär om det är dåligt målat, och inte nog om de är lika bra målade, utan eget liv. Där är massor av tyska professorers porträtt Talar om sådant och tänker på annat.

Fru Rydman här i går - med mycket böcker, också Conrad igen - Stendahl blir en ny bekantskap.

Intet från Hanna

HS.

Tycker ej om foton. huvudet.

3-6-44

Einar,

Jag läser i dag att Katri Vala är död - i Sverige. Jag tror du talat om henne förr, och är sorgsen, eller är jag mer glad för henne? Den stora friden. Vad är här att säga, träd under mina fönster, från blodlönn till balsampoppel och alla som är gröna, och regatta med segel som spegla i lugn sjö.

Stenmans här sista tisdags, de hade varit på villan, han är så frisk igen - och blir där en springa att komma ut är han färdig. Det är inte någon anspråkslös konsthandel han drömmer om. Med hans begåvning. Jag skall måla en "Armodets barn" åt honom igen, den första har gått.

Hanna med barn är så glad vara på Tavastön igen, hon skriver i sängen där är varmast. Säger Måns ~~-ser-bra-ut-~~ förefaller nöjd efter sin skolperiod i Närpes, och tyckes vara nöjd att i sommar vara på Kiiala med en skolpojkskoloni. Säger han då ingenting? Och här - sköterskan som alltid talade om sin Londontjänst och vistelse har ledigt, och der kom en så livskraftig i stället att måtte jag stå ut. Jag har det så bra.

Visade St. den nordliga bostaden, han tyckte om den, och jag tycker den är idealet. Har du fått din. Sen får jag se din smak, eller Er. Var är Fru Kumlin, väl icke i Ekenäs.

Hinner du läsa. Jag hade nöje av Bengtsons "de långhåriga Merovingerna" och andra essayer, fastän faslig som Montesquieu's bok om "lagar" på den tiden. Conrad läste jag, en Virginia Woolf, en Hamsun igen, och 8 essayister (x). Det blir för mycket spetsigheter och klander, jag vill nu ha roman, det är om människor när det är bra. Mitt minne blir dåligt jag har visst sagt allt förr - Har sett på en bok med självporträtt, från början till Ensor (St. tyckte om det), till Modigliani.

Jag undrar om din som målar. Ingen Reuter har gått upp bara i konsten. Fick för länge sen detta om barnsligheten i konsten av St., sänd ej tillbaka till mig. Vill du ha Lapplandsvillan?

Jag är alltid i mitt rum, vet ingenting.

Helene

(x) Valéry med.

11-7-44

Einar,

Tack för din hälsning och för de 30 årens hälsningar, de ha ofta kommit till förtvivlad ensamhet, till tungt sinne, och varit en tröst. Nu är ändå Minas brev något av det som gör mest gott, hennes enkla tro, jag har en så klen.

Ja, i går var här 4 från Strängnäs, Hr. och Fru Stenman med de två älsta döttrarna - vad man ser om livet farit illa med dem eller ej - med egna blommor, böcker, gott. Och vad det är för mig att de är så snälla kan du ej fatta - jag har ej den ro du talar om. Jag har det bra, fullkomligt, och ett oroligt hjärta. Jag önskade ej de 82. Hur kan man ha ro.

Som skänk fick jag av Stenmans "Moby Dick, eller den sista valen" av Herman Melville, en pojkbok, de skrattade, den står högt, de beundra. Fru R. (eller v. W.) hämtade igen böcker - jag har just läst Chestertons "Thomas av Aquino", nu kom hans "St. Fransiscus". De beundra Thomas som återinförde människan i religionen, ej bara poesi, svärmeri. Jag har läst Conrad, Stendahl's - "Rouge et Noir" - Colette, Barbara West om nöjeslivet vid Rivieran, tomt finner hon det, Virginia Woolf "the Lighthouse", det är den egentliga engelska kvinnotypen i den, och Bernanos. En stor vit pionbuket föll i dag men ett par halvut-spruckna och en sky av knoppar gör den lika vacker, den nya buketter och "husmors" rosor, det är mitt rum. Otroligt mycket trädkronor under mina fönster. Hett.

Hannas flicka sänd till Hernösand, gossen fick ej pass, ej heller Hanna att följa. Martha har sorg. Dora skriver ofta bra, sist var det om våren, blommor, trastar som gräla när lönnar blåst omkull, och om skurgummor som alla gift sig i år, en gammal med en tand i mun kom till "7 rum och plåttak", säger hon. Hon skrattar åt allt. Måns arbetar på Hirfsala, får bo hemma, den hyggliga Eja har ledigt, Hanna bara diskar. Du har samma tro som Frk. Fredriksson i Lovisa, lyckliga i Er tro. Jag har nog tänkt så om Segersträhle. Imre Madach är ett namn jag ej känner, idéella tankar - ja, längtan känna vi - om vi ej gå in i likgiltigheten då det blir för mycket. Bygga vi ej alla vår tro på vår önskan? - ja, jag har ej gjort det. Jag tackar för dessa år - tänk aldrig på böcker mer, det är sådant jag ej kan taga med när jag åter kastas ut i världen, jag visste ej vad jag skulle taga mig till i Luontola jag har ej hem som du.

Nu skall jag försöka få ett rum med balkong för att komma ut en stund, andas, det är små rum och jag hoppas billigare.

Vet ej om jag kan skicka dig frimärken mer - efter 30 års sändning, som böckerna!

Hav det gott, måtte allt du hoppas ske.

Helene

Jag har målat "Armodets barn" den som gick förlorade. Börjar sedan 2.

Jag tror ej du skulle tycka om Montaigne, har två band här - det är människan sådan hon är.

2-8-44

Einar,

En gång vet jag datum, jag brukar ej, och gratulerar till den 7 de! Allt gott! Jag är glad du har någon sort ledighet, lantluft. Du talar om böcker - jag var ej så förtjust i "Rouge et Noir" heller - intelligens är ej nog. "Ludolf Urslew's krönika", Ricarda Huch, var första Hyvingetiden min favoritbok. Sen fann jag början litet torr, men alltid slutet bra. Den snälla lilla Galeide och de som måste lämna sitt hus sitt hem, och var olyckligare när de åter drog in där. "Moby Dick" är hemsk men frisk, sjö. Fru Rydman hämtar mycket böcker, jag tyckte om en Saroyan (x) och om Graham Green. "Power and Glory". Läste sedan Yvette Guilberts "Resor" - ett folkets barn säger hon, men om hon ej fått läsa har hon fått se. I Turkiet känner hon igen sig sjelv, sin forntid, "hon var visst grym då" och som straff har hon fått sin fattiga ungdom nu och sitt ansigte. Nu skall jag läsa "St. Franciscus" av Chesterton, jag tyckte inte så mycket om "Thomas av Aquino" som fru Rydman. Sist Samuel Butler, "The Way of all Flesh", satir över engelskt samhällsliv, religiöst mest, men med penningens apoteos som slut. Jag är en ättling av Finlands skogsfolk, slår ej rot där. Jag är glad över mitt land sådant det är.

Helene

Stenmans här den 31 sta.

(x) "The Human Comedy"

10-9-44

Einar,
Väntar ännu länge här, för att sedan ordna det på något sätt. Det är ej glädje jag känner men en stilla tacksamhet för några dagar. Du har det väl bättre för din son nu. Har nu läst Aldous Huxley - han tar ingenting med antipati som Lawrence, snarare kallt - om Lawrence, och det är väl det bästa som sagts. Men hade han varit nöjd med bara den kärlek han rekommenderade? I en liten berättelse sitter gruvarbetarhustrun och ser på sin döda man, hon tycker hon aldrig visste vem han var, och vet det ej än. Hemskt, inte sannt. Jag blir trött att måla, men kan sitta vackra dagar på min balkong som har stadig barriär och stadigt golv. Ser trädtoppar och sjö. Stenmans ha varit här. Vad hon ser ung ut, och hon har ändå mycket att bära, göra. Måtte han få vara frisk. Så vänligt att offra en dag i veckan åt mig - och fru Rydman med mycket böcker! Jag kan ej säga allt jag tänker, om allt, om mig. Har du fått en week-end? - nästa år kanske. Venny har fått en - för en liten skiss av mig. Vackra ord ha de. Detta rum är 8.50 kr. om dagen billigare än de flesta, det är mitt tredje och jag trivs. Hoppas en gång finna en billigare ort, har dunkla planer.
Helene

24-9-(44)

Einar,

Fick ditt brev - tack. Jag visste ej allt var så nära dig. Du får stanna med Tyra och barnen, har ett hem. Jag tror ej jag ser Finland mer. De mina är "välbehållna" i sina hem, telegrafera de. De få, som St. säger, börja ett nytt liv, mer andligt han är nog bra. Barnens sommarvilla, Stenmans, och Vennys jord har gått. Han köpte skissen med mycket övertalning, för att "testamentera" den till sina barn" ej ge ut. Fick den på detta villkor - det är ej alls hon som underrättat, det är St. och Dir. G.. Venny svek löftet och har nu varken jord eller skiss - Nemesis säger St., men jag vågar ej draga den över någon. Min stora önskan denna tid, och nu, sedan 4 år som jag väntat detta, är att få slumra sött under jorden. Nu orkar jag ej resa, och där är intet som passar mig, bara sjukhus. De är mycket snälla. Om natten tänker jag 'där är inte flygare över dem', hemma.

I Proust måste man läsa vart ord ej flyga över, och en mening kan räcka en hel sida, men det ger till slut. Swann intresserade mig, gentlemannen som ser skarpt, och som är förälskad, i den rosa tills han blir gift med henne, sedan i en flicka i en chokoladservering. Men han älskar, ingen annan i Prousts böcker gör det. Om Albertine har jag inte läst, fick ej boken. Proust undrar om han någonsin älskat henne. Och Mr. de Charlus!! - Jag har läst något enfaldigt av Fr. Böök om ryska böcker, han tycker om Julien i Stendahl.

St. har i Luontola talat om en kur, är det den du skrev om? jag vet vad det är.

Hälsa Tyra som stått vid din sida. Sjunby har gått. Kanske mitt land står upp, bättre. Nu vilar jag litet. De var här i fredags, han från sjukhuset, han tål de modärna gifterna som bota på en dag. Men aj.

Trötta ej ut dig för min skull, med brev jag förstår
Helene

Jag får mycket från böcker här, t.o.m. "La Maison de Claudine" Colette.

10 okt. (1944)

Einar,

Tack för brevet - det är afton sent men jag vill säga att St.mans var här i går och de gav mig Henrik L.'s adress. Han har tackat i tidningar för den hjälp han fått att föra bort sitt, och nu är han i Ekenäs, jag skall skriva ett par ord, V.Långgatan 7. Tidningar är som korpar - de ha ändå dementerat, men sagt han fått slag.

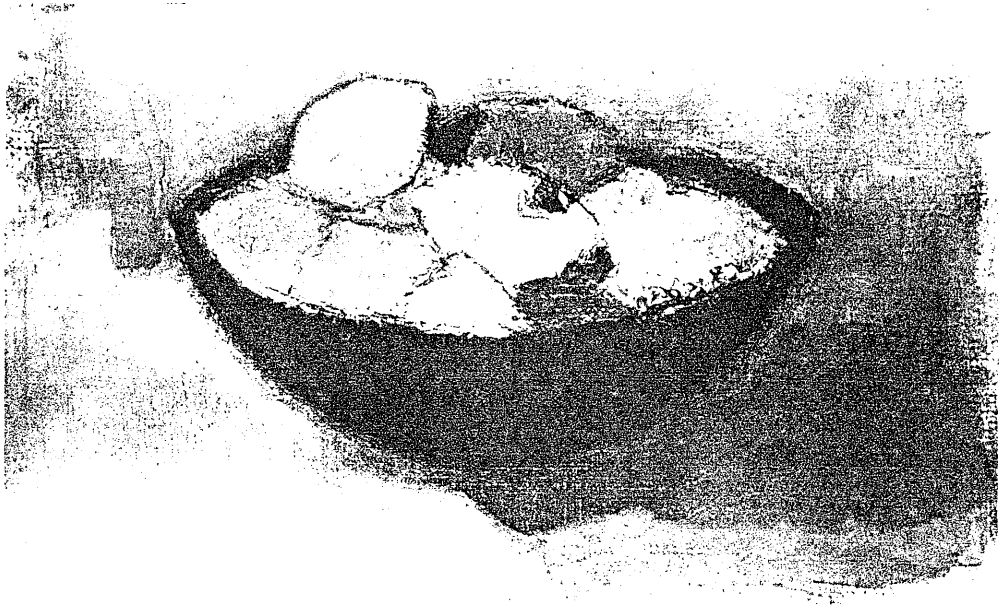
St. sade för en tid sedan han läst en notis han skulle sluta - jag frågar honom aldrig men nog talar han om planer. Men när.? - Jag vet det är svårt där uppe i norr. Det är ej lätt för någon. De ha ej skrivit från Helsingfors de ha väl så mycket att ordna, från Kyrkslätt med, den villa de ärvde.

Jag kan ej tala om något jag tänker, det är tungt och slött. Har målat på ett äppelstilleben De vill hämta en kritiker att se på mig, hu att bli betraktad men det gör ju ingenting, det är det man säger som är värst - dumheten. St. var på så gott humör sist. Jag orkar ej skriva riktigt
Helene

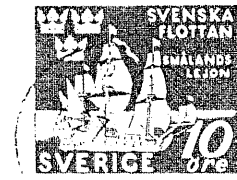
26/11 -44 (postkort)

E.

Tack för ditt besök, och för att du var den bästa du har varit - jag skall minnas det, och inte dina rysliga ord till sist. Minnas allt det vackra. I dag var St. med fru här, och jag har fullt upp med arbete, jag är matt som en höstfjäril men vi skall arbeta, du och jag. Helene S.

E.
Tack för ditt besök, och
för att du var den bästa
du har varit - jag skall
minnas det, och inte dina
rysliga ord till sist. Min-
nas allt det vackra. I dag
var St. med fru här, och
jag har fullt upp med ar-
bete, jag är matt som en höst-
fjäril men vi skall arbeta.
Du minns Helene S.
Helene Schjerfbeck.
26/11 -44 Citroner i bräcköl.

Jag minskar

E. Reuter

Kajana

Finland.

13-12 (1944)

Einar,

7 Lucior sjöng för mig i morgse och jag fann det var nära jul, och vill säga God jul! till dig, till alla.

För resten har tiden varit tung, också det du sade undrar man än på. Men nu ha Stenmans fått brev och det är bättre. Jag har den sista tiden skrivit om ont till dig, jag vill ej alltid vara en Potemkin kuliss, men en människa på ont och gott - inte det de fantisera om. Du hörde ej mycket på när jag talade om mitt helgon, Giovanni Gualberto, Valombrosa, han som förlät. Jag har haft svårt att förlåta. När det nu lider mot slutet har jag skrivit till två vänligt, de förstå det ej. Att man vill förlåta det betyder ingenting, först när man känner att man gjort det har man gjort det.

Visste man blott att vänner hade det lugnt i jul, det är den stora, enda gåva man begär.

Jag skall sitta här på mitt rum, så har jag 'julet' förr och haft det bra.

Såg "landskap från Bretagne" igen och där var ingen vit mer! Så har den svartnat - i källare? - den var till en del förstörd. I början av 1900 talet, hos St., var där vit mur. - Jag borde vara mycket glad som har det så bra, jag orkar bara inte, tänker alltid.

Mörkt, kan ej måla i dag.

Hav det så bra du kan, andra orotider ha också gått.

Med hjärtlig hälsning

Helene

(1944 efter jul.)

Einar,

Stenman har suttit länge för en svensk nu - någon vill ha det. Nej, inte skulle jag våga - ha kraft - man vet aldrig vad det blir, eller man vet det, vet vad en beställning blir - dålig. Men din hela idé är god. Intet säger jag.

Vet du, jag tyckte bara om "danserskan", men skämdes och ville vara finsk, finna något. Något i Vionojas gosshuvud, ej handen. Koivisto's björkar. Mäenpää - är det eget? Kanske många landskap är bra, man ser ej färgen. Den tid Sallinen ville överdriva - St. säger det var medvetet - var han bra. Rissanen först, Simberg först.

Jag kopierar och kopierar, nu "Vedhuggarn" de behövs för något. Sedan en teckning sedan ett stilleben, sedan "leende flicka" allt jag lovat. Kanske skulle jag annars kasta färg och penslar - vad livet är förfärligt. Och jag är skyldig honom allt.

Alma Lindén - Lindeberg, den yngsta, var här i söndags, reser tisdag, i dag, med sina tre barn hem.

Det är ej bra med Henrik i Ekenäs, jag ville ej fråga detaljer. Läkarn vill observera innan han uttalar sig. De har advokat för att reda upp mellan syskonen o. 3 döttrars män. Nu vet jag var gränsen går, mellan "gården" och Kynnars utgård, det var 2 kilometer dit. Man har sett ljus i fönstren och hästar på åkrarna.

Hon var snäll som kom till mig.

Helene

Gravarna ha de kvar.